

SAMEN DUURZAAM

Deelakkoord duurzaamheid 2019-2022

SAMEN

DUURZAAM

Deelakkoord duurzaamheid 2019-2022

Gemeenteraad van Amersfoort

GROEN
LINKS

SP

Christen
Unie

Maart 2019

Hoofdstuk 1

1.1 Inleiding

Met veel plezier en in het besef dat een duurzaam Amersfoort een opdracht is voor iedereen in onze stad, presenteren de ondertekenaars 'Samen duurzaam, deelakkoord duurzaamheid 2019-2022'. Met dit deelakkoord wil de gemeenteraad aan de stad laten weten dat hij groot belang hecht aan de belangrijke duurzaamheidsopdracht die onze stad heeft. Deze opdracht wordt door alle partijen uit de gemeenteraad dan ook gezien als een van de grootste opdrachten voor de komende decennia. Over de ambities en doelstellingen is een grote mate van overeenstemming tussen de politieke partijen, maar in de wijze waarop we deze ambities en doelen kunnen bereiken, verschillen de afzonderlijke partijen soms van mening. Dat komt, naast de eigen politieke visie, mede doordat er allerlei technische ontwikkelingen zijn die alle weer hun voor- en nadelen hebben. Bovendien gaan de technische ontwikkelingen zó snel dat er voortdurend discussie zal blijven over de beste of meest geschikte wijze waarop doelen te behalen zijn. De komende jaren worden cruciaal voor de gemeenteraad en het college om keuzes te maken en prioriteiten te stellen. Samen duurzaam draagt eraan bij om de focus te richten op de ambities voor een duurzame stad. Ook zal dit akkoord bijdragen aan het versterken van de inclusieve samenleving, waarin we met alle betrokkenen de uitdaging aangaan om onze stad te verbeteren.

Onder elke doelstelling/ambitie staan 'richtlijnen' vermeld. Deze richtlijnen geven per thema richtinggevend suggesties voor kaderstelling en uitvoering.

In dit deelakkoord zijn de duurzame doelen en ambities uit het vigerende coalitieakkoord '*Samen aan de Slag voor duurzame groei 2018-2022*' zoveel mogelijk opgenomen (zie bijlage 1).

1.2 Aanleiding

Op 4 september 2018 is in de gemeenteraad een motie (zie bijlage 2) aangenomen, waarin de gemeenteraad aan zichzelf de opdracht geeft om uiterlijk 1 april 2019 met zoveel mogelijk in de raad vertegenwoordigende fracties een Deelakkoord Duurzaamheid op te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad. Uitgangspunten daarbij zijn de paragraaf Duurzaamheid uit het huidige coalitieakkoord en de paragrafen uit de verschillende verkiezingsprogramma's. Bovendien is in de opdracht meegenomen dat relevante organisaties, instellingen en bewonersinitiatieven betrokken moeten worden bij de totstandkoming van het deelakkoord.

1.3 Deelnemers en organisatie

Alle politieke partijen uit de gemeenteraad van Amersfoort waren betrokken bij de besprekingen over het deelakkoord in de zgn. projectgroep. Er zijn vijf besprekingen geweest in de periode september 2018-maart 2019. Op 28 november 2018 is er een werkconferentie geweest waarbij relevante organisaties, instellingen en bewonersinitiatieven konden reageren op de eerste conceptversie van het deelakkoord (zie bijlage 3).

Vanuit de projectgroep is een redactiegroep van drie personen ingesteld. Het gehele proces is begeleid en voorgezeten door een lid van de projectgroep en werd ondersteund door de griffie.

Fracties, deelnemers aan de werkconferentie en de ambtelijke organisatie/het college zijn gevraagd om een reactie op de tweede conceptversie.

1.4 Duurzaamheid is een kans voor iedereen

Citaat uit het coalitieakkoord Samen aan de Slag 2018-2022: *‘We wonen in een prachtige stad en willen deze op een verantwoorde manier doorgeven aan de volgende generatie. Een bloeiende economie heeft pas waarde als we wonen in een gezonde omgeving: we willen frisse lucht kunnen ademen in een groene stad en het klimaat zo min mogelijk belasten. Daarom nemen we onze verantwoordelijkheid en stropen de mouwen op om onze samenleving duurzamer te maken.’*

In 2008 besloot de gemeenteraad dat Amersfoort in 2030 een CO₂-neutrale stad moet zijn. Een grote ambitie, maar noodzakelijk om de volgende generaties een gezond leefklimaat te bezorgen. Dit levert een schone leefomgeving en prettig wonen op en biedt volop kansen voor innovatie en bedrijvigheid.

De duurzaamheidsopgave wordt als een kans gezien voor iedereen in onze mooie stad en zowel particulieren als bedrijven kunnen (straks) trots zijn op hun inspanningen om bij te dragen aan een schone stad. Het is van groot belang om speciale aandacht te besteden aan ouderen en inwoners

foto: Simon Lamme

met lage inkomens om ook hen te betrekken bij de transitie. Inwoners en bedrijven dienen vanaf het begin van het proces betrokken te worden om zodoende een breed draagvlak te creëren.

1.5 Menskracht

De gemeenteraad benut de kennis en kunde die in de stad en de regio aanwezig zijn. Naast de inwoners betreft dit ook het onderwijs. Met name het voortgezet onderwijs, MBO en HBO kunnen bijdragen aan een duurzame stad. Er is grote behoefte aan vakmensen op allerlei gebied die bijdragen aan het realiseren van de duurzaamheidsambities. De gemeenteraad vindt het belangrijk dat ook inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt bij deze processen worden ingezet.

1.6 Rol van de gemeente

De gemeente Amersfoort zal in dit proces, samen met de stad, het initiatief moeten nemen en de regie voeren. Het college wordt verzocht jaarlijks een uitvoeringsplan aan de stad en de gemeenteraad voor te leggen. Werken aan deze ambities is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gehele Amersfoortse samenleving.

Een belangrijke opdracht daarbij is om het duurzaamheidsdenken te bevorderen. Dat geldt voor particulieren, maar ook voor de gemeente (overheidsgebouwen en stedelijk beheer), schoolgebouwen, horeca en het bedrijfsleven. De gemeente dient een actieve en verbindende rol te nemen in dit proces. Daarbij spelen zowel de zogenoemde 'bovenstroom' (netwerkbeheerders, woningbouwcorporaties enz.) als de zgn. 'onderstroom' (inwonersinitiatieven) een grote rol. Natuurlijk is het goed om de kopgroep van verduurzamers en de koplopers van bewonersinitiatieven te stimuleren, maar de grote uitdaging voor de gemeente is om alle bewoners (huurders en eigenaren) tijdig mee te nemen in het proces. Dat geldt ook voor het bedrijfsleven en in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf. Voor de bewoners kan dat al bij het opstellen van de wijkwarmteplannen per wijk, waarbij ook gezocht wordt naar verbindingen met andere initiatieven en mogelijkheden om de wijk duurzamer te maken.

De gemeente moet een leidende rol spelen bij het versoepelen van de regelgeving rond duurzaamheid die innovaties in de weg staan. Amersfoort moet de stad worden waar innovaties getest kunnen worden. Het is belangrijk om het onderwijs en de jeugd te betrekken bij de innovaties en eigentijds milieubeheer.

De gemeente organiseert jaarlijks een (regionale) klimaatbijeenkomst, waarbij alle ontwikkelingen rondom duurzaamheid aan bod komen: problemen, kansen, oplossingen, nieuwe ontwikkelingen en financiën. De bijeenkomst heeft tot doel elkaar te informeren en gezamenlijke (nieuwe) ambities te formuleren.

Om dit intensieve proces te kunnen begeleiden vanuit de gemeente worden vanaf 2019 tot 2022 meer ambtelijke fte's ingezet.

1.7 Regionale samenwerking

Duurzaamheid kent geen grenzen. Ook moeten de zeven regionale gemeenten een regionaal plan van aanpak realiseren: de Regionale Energiestrategie (RES). De duurzaamheidsopdracht houdt natuurlijk niet op bij de gemeentelijke en/of provinciale grenzen. Van Amersfoort mag verwacht worden dat het een constructieve bijdrage zal leveren aan deze regionale duurzaamheidsopgave. Daarbij kan o.a. gedacht worden aan een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij in de regio Utrecht, waarvan de mogelijkheden op dit moment verkend worden. Uiteraard spelen provinciale en landelijke visies en ontwikkelingen hierbij een grote rol. Daarbij moeten de ontwikkelingen bij de totstandkoming van de (RES) goed afgestemd worden met de Amersfoortse ambities (eind 2019), zie bijlage 4.

Hoofdstuk 2

2.1 Kernwoorden bij de duurzaamheidsopgave

- Warmte
- Elektriciteit
- Mobiliteit
- Lucht, water en groen
- Voedselketen
- Grondstoffen en circulaire economie
- De gemeente en duurzaamheid
- Financiën

2.2 Algemene uitgangspunten bij de ambities en richtlijnen

Thermometer

Medio 2019 is een overzicht (duurzaamheidsbegroting en -rapportage) beschikbaar van de stand van zaken van de Amersfoortse duurzaamheidsambities. Wat is er al gedaan in de afgelopen jaren? Hoe staan we ervoor? Wat zijn de resultaten daarvan? Wat zijn de feiten? Wat hebben we geleerd van deze ontwikkelingen? Zie ook klimaatmonitor.nl.

Integraliteit

Er zal eerst een technische en feitelijke analyse gemaakt moeten worden van wat er allemaal mogelijk is in en op ons gemeentelijk en regionaal grondgebied in het kader van duurzame opwekking van energie. Op basis van die gegevens kan er voor de lange termijn gebiedsontwikkeling plaatsvinden aan de hand van gedegen grond- en bodemanalyses. De duurzaamheidsbegroting en -rapportage zijn de eerste aanzet voor een tool om de duurzaamheidsdoelen en maatregelen beter te kunnen monitoren. Vervolgens kunnen er realistische prioriteiten en fasering per gebied/wijk buurt worden vastgesteld door de gemeenteraad. Uiteraard moeten alle stakeholders, huurders en eigenaren bij dit proces worden betrokken.

2.3 Warmte

Doel:

Amersfoort streeft naar een CO₂ neutrale stad in 2030 o.a. door het realiseren van een gebouwde omgeving zonder aardgas.

Richtlijnen:

- Voor 50% van de 31 wijken/buurten is voor juli 2022 een wijkwarmteplan ontwikkeld, samen met de bewoners en relevante partijen (o.a. woningbouwcorporaties, vve's, bedrijven, kantoren), om de omslag naar andere vormen van verwarming (bijvoorbeeld warmtenetten, warmtepompen) te realiseren, waarbij speciale aandacht wordt geschonken aan de bewoners van sociale huur- en koopwoningen en de middenhuurwoningen.
- In deze raadsperiode (2018-2022) gaat de gemeente in een aantal bestaande wijken daadwerkelijk starten met de transitie naar aardgasvrij wonen.
- Nieuwbouwwoningen worden sinds 1 juli 2018 niet meer aangesloten op aardgas; in de omgevingsvisie nemen we energieneutrale nieuwbouw op als norm. De juridische en financiële mogelijkheden moeten hiervan in beeld worden gebracht.
- Er valt nog veel te verbeteren in bestaande woningen op het gebied van isolatie. Landelijk Klimaatakkoord: 'Vanaf 2021 wordt een niet verplichte isolatiestandaard geïntroduceerd. Deze standaard wordt waarschijnlijk gebruikt als voorwaarde voor subsidies en financiering van duurzaamheidsmaatregelen'.

2.4 Elektriciteit

Doel:

Amersfoort wekt zoveel mogelijk haar eigen energie op. Dat betekent dat er wordt ingezet op het stimuleren van het plaatsen van zonnepanelen op daken (particulieren, bedrijven, gemeente), het vestigen van zonnevelden en het plaatsen van windmolens. Het bestaande beleid voor energielandschappen wordt als kader gebruikt voor aanvragen van grootschalige opwekking voor zon en wind. Daarnaast moet voor eind 2019 onderzocht worden of windmolens op zee ook aanvullend kunnen bijdragen aan de energievoorziening van Amersfoort.

Richtlijnen:

- Zonnepanelen: het plaatsen van zonnepanelen op huizen en maatschappelijk vastgoed moet worden gestimuleerd. Verder moet onderzocht worden of het plaatsen van zonnepanelen langs snelwegen en op openbare gebouwen en bedrijfspanden bijdraagt aan de doelstelling. Ook voor de binnenstad moet worden ingezet op het zoveel mogelijk plaatsen van zonnepanelen, waarbij uiteraard de karakteristieke uitstraling van de historische binnenstad niet wordt aangetast.
- Windmolens: er zijn al locaties aangewezen die in aanmerking komen voor windmolens. Het plaatsen van windmolens op de grens van een andere gemeente moet altijd in goed overleg met die betreffende gemeente. Er zal ook een goede afweging gemaakt moeten worden tussen algemeen en particulier belang.
- Zonnevelden: er zijn inmiddels locaties aangewezen als mogelijke plaats voor zonnevelden. Zonnevelden zijn een goede mogelijkheid om elektriciteit op te wekken. Bewoners worden tijdig door initiatiefnemers en gemeente betrokken bij de planvorming en inpassing van zonnevelden.

2.5 Mobiliteit

Doel:

De gemeente stimuleert schone mobiliteitsoplossingen. Amersfoort geeft voorrang aan voetgangers, fiets, OV en we stimuleren alternatieven (zoals deelauto's) voor particulier autobezit.

Richtlijnen:

- Een autoluwe binnenstad: de voetganger en fietser hebben voorrang en het autoverkeer (niet bestemmingsverkeer) moet vanaf 2020 parkeren aan de randen van de binnenstad in parkeergarages.
- In 2021 is er sprake van emissievrije stadsdistributie in de binnenstad. Er worden afspraken gemaakt met ondernemers en vervoerders over duurzame bevoorrading. Zie website Green Deal Zero Emission Stadslogistiek. Waarna de rest van de stad zo spoedig mogelijk kan volgen.
- 100% emissievrij openbaar bus- en wijkvervoer uiterlijk ingaande de volgende concessie (eind 2023, uiteraard in overleg met de provincie Utrecht).
- Amersfoort stimuleert het vestigen van waterstoftankstations en het plaatsen van oplaadstations voor elektrisch vervoer op de weg en aan het water.
- Het stimuleren van woon-werkverkeer per fiets; veilige en snelle fietsverbindingen in de gehele stad en mobiliteitsarrangementen voor werknemers van bedrijven en de gemeente.
- Het stimuleren van emissievrij vervoer: (deel-)auto's, brommers, scooters en boten. In Amersfoortse wateren wordt door de Waterlijn, recreanten en gemeente emissievrij gevaren.

2.6 Lucht, water en groen

Doel:

Om de doelstellingen voor luchtkwaliteit in 2030 te halen maken we met onze samenwerkingspartners (Regio, Rijk en Provincie) een plan van aanpak voor de inzet van verschillende instrumenten. Hierbij zijn de richtlijnen van de WHO leidend. In de 'Groenvisie Amersfoort' staan de doelen voor water en groen vermeld.

foto: José Belgers

Richtlijnen:

- Amersfoort werkt aan een klimaatbestendige stad door bij ontwikkelingen te anticiperen op veranderingen en te zorgen dat wateroverlast, watertekort en hittestress zo veel mogelijk worden beperkt. In beheerprojecten gebiedsontwikkeling en bij inbreiding worden groen/blauwe en biodiversiteitsdoelstellingen meegenomen en wordt gezocht naar adequate combinaties.
- Adequate maatregelen nemen met betrekking tot de reductie van fijnstof (door verkeer) bij de inmiddels bekende plaatsen/locaties, die kwetsbaar zijn volgens de meest recente metingen.
- Actief uitvoering geven aan Operatie Steenbreek Plus; de gemeente geeft daarin het voorbeeld bij de inrichting van gemeentelijk grondgebied.
- We bewaken het groen in de wijken en in de groene omzoming van de stad door het behoud van het groen in Hoogland-West, de groengordel Soesterkwartier, Elisabeth Groen, Stoutenburg-Noord, Vathorst-Noord en ook in de parken in de wijken.
- Groenbeheer doen we samen met de inwoners en zij krijgen kansen om zelf groen te beheren: zie de groenvisie van Amersfoort. Hiervoor wordt een KlimaatAdaptatie-Plan opgesteld voor 1 juni 2020.

2.7 Voedselketen

Doel:

Meer ruimte voor (zelf geteeld) gezond voedsel. Er worden meer plekken gerealiseerd voor initiatieven van inwoners, zoals volkstuinen, voedselbos en kleinschalige (kringloop-)stadslandbouw.

Richtlijnen:

- Hergebruik van voedsel stimuleren en tegengaan van voedselverspilling door afspraken te maken met horeca en ondernemers in de voedselindustrie.
- We gaan met lokale ondernemers in gesprek over hoe we afval door verpakkingen kunnen verminderen.
- Er wordt beleid ontwikkeld dat tot doel heeft om de veeteeltbedrijven en de pluimveehouderij te verplichten nieuwe technieken in te voeren om de uitstoot van fijnstof te reduceren.
- Gemeentelijk landbouw- en veeteeltbeleid opstellen aan de hand van de visie van de Provincie Utrecht, waarbij ook het dierenwelzijn een grote rol dient te spelen.

2.8 Grondstoffen en circulaire economie

Doel:

Amersfoort werkt toe naar een circulaire economie. Het gebruik van nieuwe grondstoffen wordt beperkt en Amersfoort is een afvalloze stad in 2030. Circulair bouwen met ecologisch verantwoorde materialen wordt de norm voor nieuwbouw, verbouw en renovatie.

Richtlijnen:

- De gemeente hanteert circulariteit als beoordelingscriterium bij de inkoop van producten, goederen, openbare werken en diensten.
- De groep circulaire winkels in Isselt verdient een upgrade naar een Retourboulevard.

foto: Wil Groenhuijsen

- Lokale burger- en bedrijfsinitiatieven stimuleren die (her-)gebruik van goederen, grondstoffen en voedsel beogen.
- Er wordt alles aan gedaan om de inwoners bewust te maken van het nut van hergebruik, reparatie en het scheiden van afval.
- Het omgekeerd inzamelen wordt verder in de stad per wijk uitgetzet. Er wordt actief opgetreden tegen zwerfafval bij de containers en de vuilnisophaalpunten in de wijken.
- Uitgebreide tussenevaluatie van de invoering van omgekeerd inzamelen in 2020 en oplossingen zoeken voor eventuele problemen en inzichtelijk maken wat er nog meer nodig is om in 2030 een afvalloze stad te realiseren.
- Wij verbeteren de mogelijkheden voor het scheiden van afval in de binnenstad en bij gestapelde bouw; ook voor GFT.
- Het vernieuwen/aanpassen en/of verplaatsen van de ROVA heeft hoge prioriteit; in 2019 wordt hierover een plan gepresenteerd. De kosten hiervoor worden tegelijkertijd in beeld gebracht.

2.9 Gemeente en duurzaamheid

Doel:

De gemeente geeft het goede voorbeeld bij de duurzaamheidsopgave.

Richtlijnen:

- Medio 2019 wordt door het college verslag gedaan van de resultaten van de gemeentelijke duurzaamheidsvoorbeeldfunctie tot op heden (via de duurzaamheidsbegroting en -rapportage). Waar staan we en wat gaan we aanpakken in de komende jaren (zie 2.2)?
- Van lokale regelgeving die verduurzaming in de weg zit, wordt, waar nodig, zo snel mogelijk aangegeven hoe die kan worden aangepast.

- Er wordt jaarlijks een (regionale) klimaatbijeenkomst georganiseerd door de gemeente Amersfoort, waarbij innovatie, bedrijvigheid, onderwijs en green deals centraal zullen staan.
- Bij de renovatie of (ver-)nieuwbouw van het stadhuis is duurzaamheid een zeer belangrijk criterium.
- De gemeente zorgt voor heldere, inzichtelijke procedures en besluitvormingsprocessen bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.
- De gemeente committeert zich aan een inkoopbeleid met zoveel mogelijk ecologisch verantwoord voedsel voor vergaderingen, borrels, maaltijden en lunches.

2.10 Financiën

Doel:

Realiseren dat de duurzaamheidsveranderingen in de eigen woonsituatie voor iedereen in onze stad financieel haalbaar zijn.

Richtlijnen:

- Klimaatakkoord: ‘De kosten van de verduurzamingsmaatregelen mogen niet hoger zijn dan de besparing op de energierekening. Als dat niet lukt, zal de Rijksoverheid met extra (financiële) ondersteuning komen’.
- Het verduurzamingsproces vraagt naast bewustwording ook een financiële bijdrage van alle betrokkenen: gemeente, inwoners en ondernemers. Uiteraard zitten er beperkingen aan de inzet van gemeentelijke financiële middelen. Alle betrokkenen zullen hier in overleg keuzes in moeten maken.
- Betaalbaarheid, goede informatievoorziening en het ondersteunen van betrokkenen bij het maken van keuzes zijn daarbij van groot belang: ondersteuning via duurzaamheids-loketten en/of ontzorgteams.
- Inwoners met een laag inkomen en een eigen woning en huurders van sociale woningen moeten in staat worden gesteld hun woning te verduurzamen.
- Er wordt een gemeentelijk financieel duurzaamheidsplan ontwikkeld voor 1 juni 2020, zodat alle eigenaren en huurders van woningen in staat zijn via leningen en/of subsidies hun woningen zoveel mogelijk woonlastenneutraal te verduurzamen. Woonlastenneutraliteit is alleen mogelijk als het Rijk zo snel mogelijk, liefst al in het Klimaatakkoord, met mogelijkheden voor gebouwgebonden financiering en substantiële vergoedingen komt.

2.11 Communicatie

Ten behoeve van de uitvoering van dit deelakkoord moet er een specifiek, degelijk en helder communicatieplan worden opgesteld dat alle Amersfoorters in hoofd en hart weet te raken zodat deze ambitieuze duurzaamheidsopdracht, met de stad, kan worden gerealiseerd.

Hoofdstuk 3

3.1 De ondertekenaars

Amersfoort, 23 maart 2019

Marjolein Perdok (D66)

Maarten Flikkema (VVD)

Tanika Scherbinski (GroenLinks)

Alex Engbers (CDA)

Hans Bol (ChristenUnie)

Sieta Koet-Minis (Amersfoort2014)

Rob Molenkamp (SP)

Hans van Wegen (BPA)

Rob Smulders (PvdA)

Tahsin Bülbül (DENK)

Bijlage 1

Paragraaf Duurzaamheid uit het Coalitieakkoord 'Samen aan de slag voor duurzame groei 2018-2022'

Duurzaamheid

We wonen in een prachtige stad en willen deze op een verantwoorde manier doorgeven aan de volgende generatie. Een bloeiende economie heeft pas waarde als we wonen in een gezonde omgeving: we willen frisse lucht kunnen ademen in een groene stad en het klimaat zo min mogelijk belasten. Daarom nemen we onze verantwoordelijkheid en stropen de mouwen op om onze samenleving duurzamer te maken.

Dat levert niet alleen een schone leefomgeving op, maar het biedt ook kansen voor innovatie en bedrijvigheid. Daarnaast zijn energiezuinige woningen prettiger om in te wonen. Door de kringloop van maximaal hergebruik van producten als nieuwe grondstoffen verminderen we onze 'footprint' en maken we onze economie circulair.

foto: Erik Terstappen

Verduurzaming is een brede opgave, die op veel plekken terugkomt in dit akkoord. Bij mobiliteit denken we naast veiligheid en bereikbaarheid aan luchtkwaliteit. Wonen gaat ook over het verwarmen van gebouwen en hoe we zorgen voor een groene leefomgeving. We bieden inwoners en bedrijven mogelijkheden voor het opwekken van stroom op daken en aan de randen van de bebouwing. We gaan verder met het terugdringen van afval in onze gemeente. Dit zijn niet alleen technische vraagstukken, maar ook een organisatorische opgave. Bovenal vraagt het om gedragsverandering. En net als iedereen stellen we ons de vraag hoe dit betaald kan worden.

Werken aan een duurzame stad is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gehele samenleving. De gemeente neemt een actievere rol en we sluiten ons aan bij de grote kopgroep van verduurzamers die onze gemeente al rijk is. Van daaruit nodigen we de rest van de samenleving uit om mee te gaan, want hiervoor is een breed draagvlak nodig.

foto: Hans Niezen

Verwarming zonder aardgas

De ambitie om in 2030 CO₂-neutraal te zijn, zoals reeds uitgesproken in 2008, geldt nog steeds. We werken eraan om de gebouwde omgeving te verwarmen zonder aardgas. We maken een routekaart om in alle wijken de omslag naar andere vormen van verwarming te maken. In de komende periode willen we in minimaal vier wijken daadwerkelijk starten met de overgang naar aardgasvrij wonen. Hiervoor werken we samen met gebiedspartners, gebouweigenaren en technische partners. Betaalbaarheid, goede informatievoorziening en het ondersteunen van gezinnen bij het maken van keuzes zijn daarbij van groot belang. Inwoners kunnen via het duurzaamheidsloket en ontzorgteams hulp krijgen bij het kiezen voor duurzaamheidsmaatregelen, zoals isoleren, aanleggen van zonnepanelen en verbouwen van de woning als dat nodig is. We openen de weg naar leningen voor de verduurzaming en hebben oog voor inwoners met een laag inkomen en een eigen woning. Bij bedrijven zal een actieve handhaving van de wet milieubeheer leiden tot substantiële stappen in de verduurzaming. Nieuwbouwwoningen worden niet aangesloten op gas. Bij projecten die nu in aanbouw of ontwikkeling zijn, brengen we de inkeerregeling van Stedin onder de aandacht. Onder de Omgevingswet nemen we energieneutrale nieuwbouw op als de norm voor bouwen in Amersfoort en we stimuleren circulair bouwen. We onderzoeken de mogelijkheden van geothermie maar blijven scherp op de juiste balans tussen snelheid, het huidige kostenniveau en kennis van de risico's over de effecten in de bodem.

Elektriciteit van eigen bodem

In de afgelopen periode heeft de gemeenteraad bepaald waar het opwekken van elektriciteit door zonneparken en windmolens als haalbaar wordt geacht. Dit beleid volgen we. Daarnaast zien we goede mogelijkheden voor meer zonnepanelen op bestaande daken en voor zonnevelden in extra gebieden in de stad. We heroverwegen de komende periode het beleid voor zonnepanelen op daken in de binnenstad, waarbij we de karakteristieke uitstraling van de historische daken in de stad niet aantasten. Het aanbod van schoon opgewekte energie verandert continu. Een grote uitdaging voor de komende jaren wordt daarom de opslag van energie. De gemeente gaat meer initiatieven faciliteren. Daarbij denken we aan het beter faciliteren van elektrische voertuigen, het gebruiken van elektrische auto's als accu voor de stad, zoals dat gebeurt in de projecten We Drive Solar/ Lomboxnet. In deze periode willen wij de vestiging van een waterstoftankstation mogelijk maken. In Vathorst-Noord willen we een aantrekkelijk groen-recreatief gebied combineren met goed ingepaste zonnevelden.

De gemeente en duurzaamheid

De gemeente geeft het goede voorbeeld. De inkoop van de gemeente wordt aangescherpt op de kernthema's circulariteit, milieuvriendelijkheid en social return. We kijken de komende periode kritisch naar lokale regelgeving die verduurzaming in de weg zit. Deze regels passen we waar mogelijk aan. De slagkracht op duurzaamheid wordt versterkt door het aantal medewerkers op dit beleidsveld uit te breiden naar 10 FTE (uiterlijk in 2022). Daarnaast vinden we het belangrijk dat meer medewerkers kennis maken met de mogelijkheden en kansen omtrent duurzaamheid en stimuleren we opleidingen in de organisatie. Amersfoort werkt in regionaal en provinciaal verband aan een energie- en klimaatstrategie en organiseert vanaf 2019 een jaarlijks regionaal klimaatfestival, gericht op innovatie, bedrijvigheid, onderwijs en green deals.

Afvalloze stad

We gaan door met het actief inzamelen van Plastic, Metaal en Drinkkartons (PMD) aan huis. De gemeente verbetert de mogelijkheden voor het scheiden van afval in de binnenstad en bij hoogbouw, ook voor Groente Fruit en Tuinafval (GFT). We streven naar afvalloos zijn in 2030. We gaan met lokale ondernemers in gesprek hoe we afval door verpakkingen kunnen verminderen en verbeteren de handhaving op milieuovertredingen. De groep circulaire winkels (onder andere: kringloopwinkel, tweedehandsbouwmarkt, fietsenwerkplaats, kledingopwaardering) die nu op bedrijventerrein Isselt zit, verdient een upgrade naar een 'Retourboulevard' zodat het aantrekkelijker wordt om circulair te winkelen en deze vorm van economie zich kan uitbreiden.

'We sluiten ons aan bij de kopgroep van verduurzamers die onze gemeente al rijk is.'

Bijlage 2
MOTIE Deelakkoord Duurzaamheid

Amersfoort, 4 september 2018

De raad van de gemeente Amersfoort

Overwegende dat

- a. De coalitiepartijen D66, VVD, GroenLinks en ChristenUnie een coalitieakkoord hebben opgesteld voor de raadsperiode 2018-2022 en dit coalitieakkoord om allerlei redenen niet door alle fracties in de gemeenteraad wordt ondersteund.
- b. Uit de verkiezingsprogramma's van alle partijen die in de gemeenteraad zijn vertegenwoordigd, blijkt dat duurzaamheid een zeer belangrijk item is voor de komende jaren.
- c. Er veel overeenkomsten zijn in de ambities, doelen en plannen, die de partijen, vertegenwoordigd in de gemeenteraad, hebben geformuleerd in hun verkiezingsprogramma's om in 2030 een CO₂-neutrale stad te zijn.
- d. Het belang van deze duurzaamheidsopdracht wordt versterkt door het opstellen van een zo breed mogelijk gesteund "Deelakkoord Duurzaamheid".
- e. Het in het belang van de stad en de inwoners is dat zoveel mogelijk relevante organisaties/instellingen betrokken worden bij de voorbereiding van het 'Deelakkoord Duurzaamheid' (o.a. woningbouwcorporaties, bedrijfsleven, buurtinitiatieven en milieuorganisaties).

Verzoekt de indiener(s) van deze motie om:

1. Voor 1 april 2019 met zoveel mogelijk in de raad vertegenwoordigende fracties een 'Deelakkoord Duurzaamheid' op te stellen en ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad;
2. Als uitgangspunt hiervoor de duurzaamheidsparagrafen uit de verkiezingsprogramma's van de in de raad vertegenwoordigende partijen en het huidige coalitieakkoord te nemen;
3. Relevante organisaties en instellingen te betrekken bij de totstandkoming van het deelakkoord (zie overweging e);

Ben Stoelinga
Amersfoort2014

Tanika Scherbinski
GroenLinks

Rob Smulders
PvdA

Ralph Langendam
BPA

Bijlage 3

Deelnemers werkconferentie 28 november 2018

Alliantie	Bert Bosman en Helen Hoogenhout
Vereniging Amersfoortse Ondernemingen	Hemmo Hemmes
Vereniging Duurzaam Soesterkwartier	Fokke de Jong
Soesterwijkwiel	Zita van Aggelen
Stichting Duurzaam Amersfoort-Zuid	Marieke van der Zeijden
Duurzaam Nieuwland	Jan Toering en Peter Rook
Natuur en Milieu Federatie Utrecht	Ieke Benschop en Tim Bulters
Duurzaamheidsambassadeurs	Adrienne Jonquière
Horeca Amersfoort	Tobias Bosman en Roel Scheerder
Gemeente Amersfoort	Astrid Janssen en Nelly Swijnenbrug
Waterschap Vallei-Veluwe	Bert van Vreeswijk
Milieudefensie Amersfoort	Ed Palmboom en Jeanne Gootzen
Samenwerkende Groeperingen Leefbaar Amersfoort	Raphaël Smit

Bijlage 4

Samenhang processen energietransitie gebouwde omgeving

SAMENHANG PROCESSEN ENERGIETRANSITIE GEBOUWDE OMGEVING AMERSFOORT

